

Normvärdeslista för elnätsanläggningar avseende tillsynsperioden 2020–2023

Elnätsföretag ska som huvudregel värdera sina anläggningar till normvärde vilket följer av 7 § förordning (2018:1520) om intäktsram för elnätsverksamhet, (intäktsramsförordningen). Dessa uppgifter ska redovisas till Energimarknadsinspektionen (Ei) i enlighet med Ei:s föreskrifter (EIFS 2019:1) om insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek för elnätsföretag (inrapporteringsföreskriften).

Samma bestämmelser för att beräkna nuanskningsvärdet gällde även för tillsynsperioderna 2012–2015 och 2016–2019. Ei:s normvärdeslista avseende de tidigare perioderna omfattade de flesta elnätsanläggningar som kan ingå i kapitalbasen. Den tillämpades för värderingen av cirka 95 procent av de inrapporterade anläggningarna för perioden 2012–2015 och cirka 96 procent för perioden 2016–2019.

Inför tillsynsperioden 2020–2023 gav Ei i uppdrag till konsultföretaget Sweco Energiguide AB (Sweco) att ta fram förslag på normvärden för elnätsanläggningar med beaktande av Ei:s förslag¹ till en ny uppdelning av anläggningskategorier. I uppdraget ingick även att ta fram översättningslistor som ska vara till hjälp för elnätsföretagen vid normvärderingen. Sweco levererade en rapport där de beskrev metodiken för framtagandet av normvärdena och ett förslag på en ny normvärdeslista samt översättningslistor för tillsynsperioden 2020–2023. Ei skickade allt underlag på remiss och det inkom totalt 15 remissvar.

Redogörelse för konsultuppdraget

Sweco valde att använda den befintliga normvärdeslistan som utgångspunkt i arbetet med att ta fram ett förslag på en ny normvärdeslista för perioden 2020–2023. Detta eftersom de ansåg att den befintliga listan var väl genomarbetad och representativ för de olika typerna av normvärden. De ansåg även att det inte har funnits starka skäl att genomföra mer genomgripande förändringar av strukturen än vad som är nödvändigt eftersom elnätsföretagens dokumentations- och nätinformationssystem redan har anpassats till den rådande normvärdeslistan.

Swecos arbete med att ta fram normvärdeslistan innefattade följande moment:

¹ Rapporten Nya regler för elnätsföretagen inför perioden 2020–2023. Förordning (2018:1520) om intäktsram för elnätsföretag som senare beslutades av regeringen återspeglar i huvudsak Ei:s förslag.

- En studie av hur normvärden används i Finland
- Indexering av befintlig normvärdeslista samt jämförelse med branschens uppgivna kostnadsnivåer (EBR)
- Intervjuer med elnätsföretag²
- Insamling av utlåtanden från experter³
- Kvalitativ analys av insamlad information och data

I nästa steg fastställdes förslag på nya normvärden på tre olika sätt utifrån respektive normkods förutsättningar (beroende på om det är en ny normkod eller en befintlig):

- 1 Indexuppräknig av befintliga normvärden i de fall detta har bedömts vara i linje med prisutvecklingen på marknaden,
- 2 beräkning av nytt förslag på normvärde i de fall en indexuppräknig av befintligt normvärde har genererat ett pris som inte återspeglar marknadsförutsättningarna, eller
- 3 beräkning av förslag på normvärde för föreslagna nya normkoder.

För normvärden som faller in under punkt 1 ovan har alltså det indexerade befintliga normvärdet förts in som normvärde i förslaget på ny normvärdeslista. De normvärden som faller in under punkterna 2 eller 3 har antingen fått ett värde från motsvarande objekt i EBR, alternativt ett värde som bedömts och beräknats av Swecos samlade expertis.

Normvärdeslistan som Sweco har föreslagit innehåller totalt 1546 koder vilket är en ökning med 723 koder jämfört med normvärdeslistan för tillsynsperioden 2016–2019. Av det totala antalet koder har cirka 40 procent tagits fram genom indexuppräknig av befintliga normvärden. Den absoluta merparten av resterande koder har fått ett föreslaget normvärde utifrån värdet som Swecos experter tagit fram. 33 normkoder har fått ett föreslaget normvärde baserat på motsvarande EBR-värde.

Den huvudsakliga anledningen till ökningen av antalet normkoder är de strukturella förändringarna som Sweco har gjort med utgångspunkt i de differentierade avskrivningstiderna som framgår av intäktsramsförordningen. Det har även tillkommit ett fåtal nya normkoder som har efterfrågats av elnätsföretagen såsom t.ex. sjökabel.

Remissynpunkter

Remissinstanserna var generellt sett positiva till de förändringar som Sweco föreslog och de har inkommit med detaljerade synpunkter. Exempel på synpunkter som flera elnätsföretag har framfört är följande: spänningsnivåer borde användas istället för lokal-region- och stamnät vid uppdelning av normkoderna, kabelskåp har dragits bort från

² Sweco intervjuade 20 elnätsföretag som de bedömde som representativa för hela elnätsbranschen.

³ Swecos interna expertgrupp.

normvärden där det inte ingick från början, det behövs tydligare beskrivningar om vad som ingår i vissa koder, vissa normkoder har för lågt värde, det bör tas under övervägande om motormanöverduon ska ha samma avskrivningstid som en nätstation, det är betungande med redovisning av delvisa förnyelser och fler koder behöver brytas ut för att underlätta för företagen etc.

Swecos hantering av inkomna remissynpunkter

Sweco har sammanfattat alla remissvar i en promemoria⁴. Av promemorian framgår även deras syn på hur de inkomna synpunkterna ska hanteras och vilka justeringar som har gjorts utifrån remissynpunkterna. Exempelvis har alla uppenbara felaktigheter rättats, de efterfrågade kodbeskrivningarna har förtydligats, koderna har delats upp utifrån spänningsnivåer, motormanöverduon har omkategoriserats, vissa normkoder har fått ett högre värde etc. Sweco har också valt att inte beakta vissa inkomna synpunkter av olika anledningar och Swecos motivering till detta framgår av promemorian.

Ei:s bedömning

Ei anser att den ursprungliga normvärdeslistan för tillsynsperioden 2012–2015 var väl genomarbetad och representativ för de olika normvärdena. Den ursprungliga normvärdeslistan genomgick sedan ytterligare en bearbetning inför tillsynsperioden 2016–2019 med uppindexering och andra mindre modifieringar av normvärden samt befintliga normkoder. Ei anser därför att det är rimligt att Sweco har valt att använda normvärdeslista för tillsynsperioden 2016–2019 som en utgångspunkt i sitt arbete. Ei anser vidare att de företag som Sweco har valt att intervjua vid framtagandet av normvärdeslistan är representativa för elnätsbranschen. Ei anser också att metodiken som Sweco har valt att tillämpa är tillfredställande och rimlig samt att de har gjort välavvägda bedömningar gällande de inkomna remissvaren. Swecos förslag på de strukturella förändringarna möjliggör tillämpningen av de avskrivningstider som framgår av intäktsramsförordningen vilket Ei också anser är tillfredställande.

Ei väljer att inte utöka normvärdeslistan med ytterligare anläggningstillgångar utöver de som föreslås av Sweco. Detta innebär inte någon nackdel för företagen eftersom de har möjlighet, precis som tidigare, att anskaffningsvärdera de anläggningar som inte finns i normvärdeslistan.

I rapporten rekommenderade Sweco att Ei indexerar den föreslagna listan till 2018 års prisnivå med faktorprisindex för byggnader.

Ei har efter slutleverans, i enlighet med Swecos rekommendation, uppdaterat normvärdeslistan med faktorprisindex för byggnader till 2018 års prisnivå. Efter justeringen anser Ei att Swecos normvärdeslista väl speglar normvärden för elnätsanläggningar för tillsynsperioden 2020–2023. Med anledning av ovanstående ska den av Sweco framtagna normvärdeslistan användas vid nuanskaffningsvärdering av

⁴ Normvärdeslista tillsynsperiod 2020–2023, Remissfrågor och svar på föreslagen normvärdeslista, den finns publicerad på Ei:s webbplats.

elnätsanläggningar för tillsynsperioden 2020–2023 (dnr. 2018–102346). Normvärdeslistan för tillsynsperioden 2020–2023 är publicerad på www.ei.se den 21 februari 2019.

2024-06-13

2024-101492-0002